

nok mene det meget vel med Almueffolevæsenet, at de foreslaae en Afgift hævet; thi, naar den Tid kommer, da de ville gjøre Forslag om en bedre Organisation, da er det let at forudsæe, at man vil ogsaa behøve større Pengemidler; jo flere nye Tilskud der behøves, jo vanskeligere vil det være at faae dem, jo større Afgifter der allerede svares til Skolevæsenet, jo lettere at faae et lille Tillæg til. Saaledes synes der mig at være overmaade meget Hensigtsmæssigt ved denne § 2, og det gjør mig meget ondt, at det ikke blev sat under Behandling i Forbindelse med § 1; thi da kunde der være forhindret, hvad nu er skeet, nemlig at det som det synes mig meget uheldige Forslag under Nr. 1 er gaaet igjennem. Men jeg troer dog, at § 2 nok endnu kan blive staaende; heri antager jeg vistnok, at den ærede Formand har Ret. Man kan nemlig endnu opfatte det saaledes, at Afgiften, nemlig som Afgift til Latinskolerne, falder bort, men der er ikke sagt dermed, at den Understøttelse, som Communen eller en Godsseier giver Skolelærerne paa enkelte Steder i Landet, ogsaa skulde falde bort. Der gjøres virkelig, hvis man tager den 2den Paragraph i Udkastet bort, en Indfrænkning i Almueffolevæsenets nærværende Indtægt saaledes som den bliver, naar Degnepenstønnen hæves, og det er det, jeg mener aldeles ikke gaaer an. Jeg vil derfor foreslaae, at man antager § 2, og jeg forbeholder mig senere til 3die Behandling at stille et Ændringsforslag, hvorved den tilsyneladende Modsigelse kan hæves.

Sidenius: Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts første District (Wegener) har sagt, at Landsbyffolelærerne ere saa knapt lønnede, at det snart ikke er muligt at faae Skolelærer-Embederne besat, og at det er heelt umuligt at faae Hjælpelærerpladserne besatte, da er jeg enig med ham heri, thi saalænge Lønningen er saa knap, ville vistnok kun meget faa opoffre sig til dette Kald; men naar han mener, at naar Lærerne fik den Forbedring i deres Kaar, som dette Udkast tilfigter, at de saa nok vilde komme og søge Embede, saa kan jeg ikke ret være enig med ham deri. Vel har han sagt, at det var ikke saa ganske lidet, thi der var enkelte Steder, hvor

denne Forbedring udgjorde 20—30 Rbd. og naar dette var Tilfælde overalt, saa vilde det nok forbedre deres Kaar, men det er vistnok kun en enkelt Undtagelse, thi jeg kjender mange Skolelærere med Hensyn til hvilke jeg veed, at det ikke vil beløbe sig til mere end 4 a 5 Rbd. om Aaret, og jeg troer ikke at man for 4 a 5 Rbd. mere vilde sætte sine Børn eller Andre til den Stand, naar man ikke ellers gjorde det. Iøvrigt siger jeg, hvad jeg har sagt iforveien, Smuler er Brød, og jeg vil derfor stemme for, at Skolelærerne faae den Smule Indtægt, som dette Lovudkast tilfigter.

Boisen: Det maa vel ansees for en Blygt at stride for de Ændringsforslag, man har været med at stille, indtil det Dierste, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale det, som her er stillet af mig i Forbindelse med Rigsdagsmanden for Holbeks Amts 3die District (Gleerup); men jeg kan ikke nægte, at efterat § 1 har faaet det Udfald, den har faaet, saa er der vistnok god Udsigt for, at § 2 vil udgaae. Vi have nemlig holdt for, at § 2 skal udgaae, fordi vi mene, at naar en Skat er ubillig i sig selv, saa er den ligesaa godt ubillig, naar den udredes af Skolelærerne som naar den udredes af Communen eller Andre, og jeg kan ingenlunde være enig med den næstforegaaende Taler, naar han meente, at vi skulde holde paa saadanne Indtægter, for derved at have et større Forraad, naar den Tid kommer, at der skal skee Reformer i Skolevæsenet, thi det Slags Indtægt, som er ubillig i sig selv, skal man ikke holde paa. Jeg skal endelig tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til hvad Rigsdagsmanden for Maribo (Wegener) udtalte. Han sagde nemlig, at han troede, at de, som havde stillet disse Ændringsforslag, havde dermed tilfigtet at give tilkjende, at de vilde modstaae de Reformer, som skeete ad en rolig og jevn Vej, for derved at storme frem efter det Uopnaaalige. Jeg tør i den Anledning erklære paa egne og min ærede Vens Vegne, Rigsdagsmanden for Holbeks Amts 3die District (Gleerup), at vi idetmindste i denne Sag have stillet dette Ændringsforslag i fuldkommen Uafhængighed, og at vi slet ikke have drømt om saadanne store Planer.